

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi

22.06.2022.

Ar saimniecisko darbību nesaistītus izdevumus vērtē ne tikai atbilstoši juridiskajai formai, bet arī darījuma ekonomiskajai būtībai.

Pie izdevumiem, kas **nav saistīti ar saimniecisko darbību**, pieskaita visus izdevumus, kas tieši nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, tai skaitā:

- izdevumus dalībnieku vai darbinieku atpūtai, izklaides pasākumiem un citus labumus, ja no šiem labumiem nav ticis ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai arī šāda ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums no nodokļa ieturēšanas;
- pēc dalībnieka vai valdes locekļa rīkojuma vai iniciatīvas veikts peļņas vai apgrozījuma, vai citas bāzes lieluma samazinājums;
- dāvinājumi vai kredīti un aizdevumi, kas pārvērsti dāvinājumos, izņemot ienākumam pielīdzinātos aizdevumus, no kuriem aprēķina iedzīvotāju ienākuma nodokli;
- ziedojumus;
- aktīvi, kuri iegādāti sākot ar 2018.gada 1.janvāri un netiek izmantoti saimnieciskās darbības nodrošināšanai;
- aktīvu nolietojuma vērtību, kuri iegādāti līdz 2017.gada 31.decembrim, ja tos neizmanto saimnieciskajā darbībā;
- reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, ja tie pārskata gadā pārsniedz piecus procentus no iepriekšējā pārskata gada kopējām darbiniekiem aprēķinātām bruto darba algām, par kurām samaksātas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas;
- izdevumus, kas saistīti ar reprezentatīvu automobili, tai skaitā – iegādes izdevumi, nomas maksa un automobiļa ekspluatācijas izdevumi, kā arī veiktie uzlabojumi 12 mēnešu laikā pēc automobiļa iegādes veido automobiļa kopējo vērtību;
- materiālas vērtības, kuras izmantotas noziedzīga nodarījuma veikšanai, doti kā kukulis valsts amatpersonai vai privātpersonai;
- nesamērīgas soda naudas vai līgumsodus;
- dabas resursu ieguves virslimita summas;
- negūtie ienākumi no cesijā nodotām tiesībām;

- kredītiestādē iekļātā īpašuma uzturēšanas izdevumus, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus, kurus apmaksājusi kredītiestāde;
- patērētās degvielas izmaksas, kas pārsniedz izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk par 20 procentiem.

Personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi ir:

- darba kolektīva motivēšanas un saliedēšanas pasākumu izdevumi, ja no tiem nav ticis ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai arī šim ienākumu veidam ir noteikts atbrīvojums;
- izdevumi, kas saistīti ar sociālās infrastruktūras objektiem un nav tieši saistīti ar saimniecisko darbību, kā piemēram, - darbinieku izmitināšanas izdevumi, ja darbs notiek arī nakts maiņās, izdevumi par telpām, kuras paredzētas sportam, ēdināšanai un darbinieku bērnu pieskatīšanai;
- darba koplīgumā noteikto pasākumu izdevumi, kurus nevar personificēt.

- Nodokļa maksātājs, kurš reģistrējies pārskata gadā, ņem vērā pārskata gada kopējo bruto darba samaksu līdz taksācijas periodam, kurā veikti reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi, lai vērtētu vai šie izdevumi pārsniedz 5 procentus kopējām darbiniekiem aprēķinātām bruto darba algām, par kurām samaksātas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Reprezentācijas izdevumi ir izdevumi, kuri paredzēti nodokļa maksātāja prestiža veidošanai, darījuma partneru un sadarbības partneru uzņemšanai un maltīšu rīkošanai, kā arī izdevumi par mazvērtīgiem priekšmetiem līdz 20 eiro apmērā, kuri satur komersanta zīmolu un popularizē nodokļa maksāju.

Par reprezentācijas izdevumiem **neuzskata**:

- sava zīmola izveidi un izvietojumu;
- izdevumus par priekšmetiem, kuri satur komersanta zīmolu un tiek pievienoti precei, lai veicinātu pieprasījumu, ja tie nepārsniedz 70 eiro, vai piecus procentus no reklāmas kampaņas ietvaros reklamētas preces vērtības;
- publiskā reklāmas kampaņā izsniegtas dāvanu kartes, kuras izmantojamas tikai pašā nodokļu maksātāja tirdzniecības vai pakalpojuma sniegšanas vietās.

Personificējami **izdevumi, kuri neveido ar nodokli apliekamu bāzi** un ir saistīti ar saimniecisko darbību:

- darba devēja darbinieku labā veiktie maksājumi par dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu, iemaksas pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanu (ar līdzekļu uzkrāšanu);
- izdevumi darbinieku nogādāšanai no dzīvesvietas uz darbu un otrādi, ja tas saistīts ar darba specifiku vai ir pamatots iemesls, kāpēc ir nelietderīgi izmantot sabiedrisko transportu (ceļā pavadītais laiks ir garāks nekā ar darba devēja nodrošināto transportu, u.c.);
- izdevumi Darba aizsardzības likuma prasību izpildei tādās nozarēs, kurās darba apstākļi to prasa;
- kredītiestādēs veiktie maksājumi par ķīlas uzturēšanas izdevumiem, kas radušies parāda piedziņas procesa laikā;
- izdevumi par transportlīdzekļa degvielu, ja par to tiek maksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis vai tas ir atbrīvots no šī nodokļa maksāšanas, kā arī ja, nodokļu maksātājs atbilst lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojuma kooperatīvai sabiedrībai vai tā ir zvejnieku saimniecība

- zemnieku vai zvejnieku saimniecības, vai individuālā uzņēmuma īpašnieka veiktās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par sevi kā pašnodarbinātu personu;
- bērnu pabalsti darbinieku, laulātā vai radnieku (līdz trešajai radniecības pakāpei Civillikuma izpratnē) nāves gadījumā;
- izmaksas Čeku loterijā laimēto balvu nodrošināšanai

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 22.06.2022.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 01.07.2022.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"